

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku Uniwersytetu (...)
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
z udziałem zainteresowanego K. J.
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 listopada 2016 r.,
wniosków o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego,
z dnia 3 sierpnia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

1. wyłącza wszystkich sędziów Sądu Apelacyjnego: (...), oraz delegowane sędzie Sądu Okręgowego w J. od rozpoznania sprawy z wniosku Uniwersytetu (...) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W. z udziałem zainteresowanego K. J. o podleganie ubezpieczeniom społecznym.

2. do rozpoznania sprawy z odwołania Uniwersytetu (...) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W. przy udziale zainteresowanego K. J. o podleganie ubezpieczeniom społecznym wyznacza Sąd Apelacyjny w (...).

UZASADNIENIE

Sędziowie Sądu Apelacyjnego oraz sędziowie delegowani do Sądu Apelacyjnego, działając na podstawie art. 49 k.p.c., złożyli wnioski o wyłączenie ich

od rozpoznania sprawy, która wpłynęła do Sądu Apelacyjnego III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z odwołania Uniwersytetu (...) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi przy udziale zainteresowanego K. J. [sygn. akt III AUa (...)]. Wnioski uzasadnili tym, że stroną postępowania jest Sędzia Sądu Apelacyjnego w stanie spoczynku K. J., który do marca 2016 r. był długoletnim Przewodniczącym III Wydziału, z tego względu znajomość z zainteresowanym na płaszczyźnie zawodowej i towarzyskiej może wywołać uzasadnioną wątpliwość co do ich bezstronności w sprawie.

Przewodnicząca III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Apelacyjnego w piśmie z 3 sierpnia 2016 r. wskazała, że wnioski o wyłączenie od rozpoznania tej sprawy na etapie rozpoznania apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 8 kwietnia 2016 r. złożyli wszyscy sędziowie Sądu Apelacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie z wniosku Uniwersytetu (...) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. zainteresowanym jest K. J. W związku z koniecznością rozpoznania apelacji od wyroku Sądu Okręgowego wszyscy sędziowie Sądu Apelacyjnego złożyli wnioski o wyłączenie ich od rozpoznania tej sprawy. Wnioski te zostały uzasadnione tym, że zainteresowany jest sędzią w stanie spoczynku, który do marca 2016 r. był długoletnim przewodniczącym III wydziału Sądu Apelacyjnego. Zdaniem wnioskodawców znajomość z zainteresowanym na płaszczyźnie zawodowej i towarzyskiej może wywoływać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w tej sprawie.

Zdaniem Sądu Najwyższego wnioski są uzasadnione. Okoliczności zaistniałe w tym przypadku spełniają przesłankę wyłączenia sędziego określoną w art. 49 k.p.c. Nie ulega wątpliwości, że celem instytucji wyłączenia sędziego jest zapewnienie sprawowania wymiaru sprawiedliwości w warunkach optymalnych, wyłączających wątpliwości co do bezstronności sędziego. Chodzi przy tym o wyeliminowanie nie tylko wątpliwości stron, ale także wątpliwości samego sędziego co do obiektywnego rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 1973 r., II CZ 135/73, LEX nr 1673137).

Sąd Najwyższy wielokrotnie przyjmował, że stosunki służbowe i towarzyskie między sędziami danego sądu stanowią podstawę do wyłączenia sędziów na ich żądanie na podstawie art. 49 k.p.c. (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 1994 r., II PO 6/94, OSNAPiUS 1994 nr 7, poz. 120).

Znaczącą rolę przy wyłączeniu sędziego odgrywa także aspekt społecznego odbioru. Chodzi w tym przypadku o wyeliminowanie sytuacji, która w społecznym odbiorze mogłaby wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2011 r., III PZ 11/10, LEX nr 1391280).

W związku z powyższym należało stwierdzić, że w niniejszym przypadku mogłyby powstać w społecznym odbiorze wątpliwości co do bezstronności sędziów Sądu Apelacyjnego. Mając to na uwadze należało wnioski o wyłączenie uwzględnić. Pozwala to bowiem na uniknięcie sytuacji, w której z przyczyn niezależnych od sędziego mógłby on zostać narażony na zarzuty braku bezstronności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2010 r., II PO 6/09, LEX nr 577831).

W związku z wyłączeniem od rozpoznania sprawy sędziów Sądu Apelacyjnego w W. konieczne stało się wyznaczenie innego sądu do rozpoznania apelacji (art. 44 k.p.c.). Sąd Najwyższy uznał, że zasadne będzie wyznaczenie sądu położonego najbliżej, czyli Sądu Apelacyjnego w (...).

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji.

r.g.